

יוסף ורחל

נערך ויוצא לאור ע"י "הספדי יוסף ורחל" (בהשתתפות כולל "חוני המעל")
 העלון לע"נ אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
 ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ו מרחשון התשע"ז

1459

מתפלל

שבת ה' תמוז ה-תשפ"ג
 פרשה: בלק
 הפטרה: והיה שארית
 הכרזת תענית
 צום שבעה עשר בתמוז
 ביום חמישי סיום הצום
 בשעה: 20:10

הדלקת נרות - 19:32
 צאת השבת - 20:25
 ר"ת: 21:21

הדלקת נרות בשבת הבאה 19:32	
בלק	מינח
עמוד השחר: 4:14	4:17
זמן טלית: 4:21	4:24
זריחה: 5:39	5:42
חצות: 12:47	12:48
מנחה גדולה: 13:22	13:23
שקיעה: 19:54	19:53

Shul for prayer

בזכות ה"בדד"

כל זמן שעם ישראל יהיה "לבדד", נפרד מן הגויים – "ישכנו", יובטח קיומו, ויזכה ליחס של הערכה בעולם, אבל "ובגויים" – אם יתחיל להתערב בגויים ולחקות את מעשיהם – "לא יתחשב", לא תהיה לו חשיבות בעיניהם.

העלון לרפואת חמי שלום בר שמוחה משה בר דוד ובגוריה מרת אהודי לינה בת רחל ולע"נ חמותי מרים בת רחל ע"ה הרוצה להקדיש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

"מה קורה כשהילד לומד תורה"

הדיין רבי רפאל ברדוגו זצ"ל, שהיה קרוי בפי כל בשם "רפאל המלאך". בספרו מי מנוחות, הוא מסביר פסוק אחד בפרשתינו, באופן שיש לו השלכה אקטואלית גם לימינו אנו.

כאשר יעקב אבינו בא לפני אביו יצחק, לקבל את הברכות הנצחיות, הוא התחזה בפניו לעשיו. מישש יצחק אבינו את ידיו שהיו מכוסות בפרוות גדיי העיזים, ואמר: "הקול, קול יעקב. והידים, ידי עשיו". מילים אלו נאמרו ברוח הקודש, ויש בהם הבטחה ניצחית: כל זמן שהקול קול יעקב, כל זמן שהילדים והנערים היהודים לומדים תורה ומשמיעים קולם בתפילה, אין הידיים ידי עשיו, אין האומות מתגברות עליהם, וכל מזימות הגויים מופרות ומתבטלות. אין הקול קול יעקב, אם הלילה יחדל קול לימוד התורה, עלולות לגבור הידיים ידי עשיו, ה' ישמור וינצור.

הכמינו זכרונם לברכה סיפרו לנו, שכאשר מלכי מדין באו אל בלעם, לשאול האם יוכלו לנצח את עם ישראל, אמר להם: לכו וראו, אם תינקות של בית רבן בטלים מלימודם, אתם יכולים להם. ואם לאו, אינכם יכולים להם.

ואמנם, כאשר בלעם הלך לארץ מואב וביקש לקלל את עם ישראל, הוא נשא את עינו וראה את המחוזה המרנין, הנפלא: רבבות ילדים יושבים על הארץ לפני רבותיהם, כמנהג אותם ימים, ועוסקים בתורה, וקולם הענוג נשמע למרחוק. הוא ראה את הנערים המבוגרים יותר יושבים קבוצות קבוצות, ועוסקים בלימודם בהתלהבות רבה. והוא נשא את משלו ואמר: "מי מנה עפר יעקב" אלו הם הנערים הצעירים היושבים לארץ, ומתעפרים בעפר. "ומספר את רובע ישראל" אלו הבחורים המבוגרים יותר המתקבצים בקבוצות ורבעים, ועוסקים בתורה וידע, כי לא יוכל להרע להם.

וצריכים אנו לדעת, שכמו שלימוד התורה של כל הילדים והנערים, כבתי הספר ובישיבות הקדושות, מציל את עם ישראל מכל מיני גזירות רעות כך לימוד התורה במשפחה מציל את המשפחה מכל רע, ומביא לה שפע ברכה והצלחה, ישועה ורפואה הבה נגביר את לימוד התורה, שלנו ושל בנינו. נקבע עתים לתורה ונרשום את בנינו למסודות תורניים. נקשר ונהדק את שלשלת הדורות ומסורת האבות ובסך נועיל הן לעצמינו ולמשפחותינו, והן לכל עם ישראל, ויחולו על ראשינו ברכות מרובות, וכל שומנינו ושונאינו יסוגו אחרו...

חבורת הכמרים המתינה בסבלנות בפתח ביתו של הגביר דון משה. המשרת הבטיח לבדוק מיד אם בעל הבית מוכן לקבלם.

דון משה, מגבירי קהילת שירץ די לה פרונטירא, הסמוכה לסיביליה, היה עסוק אמנם באותה שעה עד מעל לראשו, אבל משום דרכי שלום סימן באצבעו למשרת שיכניס את הגלחים העומדים על הפתח. אילו היה יודע להיכן יתגלגל העניין, ודאי היה מסרב, על אף אי הנעימות שבדבר.

הכמרים שנדחסו ללשכתו פתחו בדברי חלקלקות, הם היו עסוקים בקיבוץ ממון לעניין מסוים שהיה נחוץ בעיניהם, ומשום מה סברו כי דון משה, על אף היותו יהודי, צריך להשתתף עמם ולישא בנטל. הגביר היהודי שמע את בקשתם בחוסר סבלנות, ולבסוף הפטיר קצרות: "אין לי יכולת לסייע הפעם, תעברו בפעם הבאה".

בדממה שנשתררה נשמעו נשיפותיהם העצבניות של הכמרים היטב. "מה פירוש בפעם הבאה?" תהה הבכיר שבהם, "אנחנו זקוקים לכסף כאן ועכשיו".

"אין לי", השיב דון משה, "ועכשיו, הואילו נא לפנות את לשכתי, כי אני זקוק לשקט".

זעמם של הכמרים גאה בקרבם, וכי היכן נשמע כדבר הזה, שעשיר יהודי יגרש כך כמרים מלשכתו, משל היו זבובים טורדניים?

כמה מהם התקרבו אליו והחלו מוכיחים אותו על פניו, במילים קשות. אבל דון משה, שכמידת עושרו כך תקיפותו, לא התרשם. הוא קם ממקומו, והחל הודף את הכמרים החוצה, וברגע של חולשה גם הרים ידו וסטר קלות לאחד מהם.

חבורת הכמרים מצאה את עצמה, בלית ברירה, בחוץ. ושם, על מפתן ביתו של הגביר, גמלה בהם ההחלטה, לנקום בו ובקהילה היהודית כולה, כל יהודי שירץ די לה פרונטירא ישאו בעונשו של הגביר הגאה והחצוף.

עד מהרה נמצאה גם הדרך לכך.

באותו היום, מעשה שטן, נפח את נפשו יהודי קל דעת שהמיר את דתו בדת הנצרות. הלה זכה ללווייה מכובדת, שיצאה מהכנסייה לבית הקברות. כמה שעות לאחר מכן, באישון לילה, מצאו הכמרים מקום לגבות את חובם.

גופתו של המומר נשלפה מן הקבר עטור הצלב, הובילה בחשאי לבית העלמין היהודי, ונטמנה באחת מחלקות הקבר הפנויות.

ועם השלמת המלאכה, כל שנותר היה, להמתין לשעת בוקר. הבוקר אור, ובארמונו של הדוכס של שירץ די לה פרונטירא שוררת מהומה. חבורת כמרים ניצבת על השער, בבקשה להיכנס בדחיפות.

"אדוננו הדוכס" צווחו הכמרים, מיד כשנתקבלו בטרקלינו של הדוכס, "מעשה נבלה שלא ייעשה נעשה כאן, בעירנו".

"במה מדובר?" לא הבין הדוכס.

הודעות מרכז "Shul for Zion" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555

שיעורי לווין

לע"נ מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל
 כל מוצאי שבת אפשר לצפות בשיעורי הרש"צ ר' יצחק יוסף שליט"א בלוויין על מסך גדול
 בבית הכנסת אשר ב"שבט סופר"

מנויים: לקבלת העלון חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

piko net & more ltd

"וירא בלק"

כתב במדרש תנחומא לא הניח הקב"ה לאומות העולם פתחון פה לעתיד לבא לומר שאתה רחקתנו ולא נתת לנו כמו שנתת לישראל בעולם. מה עשה הקב"ה, כשם שהעמיד מלכים חכמים ונביאים לישראל כך העמיד לאומות העולם. שלמה כנגד נבוכדנצר במלכות, דוד בעושר כנגד המן, ומשה כנגד בלעם בנביאות. וראה מה בין נביאי ישראל לנביאי האומות, נביאי ישראל מזהירין את האומות על העבירות, ונביאים שהעמיד מן האומות נותנים פרצה לאבד את הבריות מן העולם הבא. ולא עוד אלא שהנביאים היו במידת רחמים על ישראל ועל אומות העולם, ונביאי אומות העולם היו במידת אכזריות שזה בלעם עמד לעקור אומה שלמה חנם על לא דבר. לכך סילק הקב"ה רוח הקודש מאומות העולם שהיה בלעם שונאן מכל שונאיהם. וכתב בספר עבודת הקודש להחיד"א ז"ל שיכון אדם הריני מקיים מצוה לזכור שהציל ה' את אבותינו מבלק ומבלעם כמו שנא' "עמי זכור נא מה יעץ בלק מלך מואב, ומה ענה אותו בלעם בן בעור..למען דעת צדקות ה'".

"אל מוציאם ... כותלפות ראם לו"

עם ישראל אינו טורף ואוכל כארי, אבל דוחה בקרניו כמו הראם כי היתה הכונה לגרש הכנעניים ולהכניס את ישראל לארץ מבלי להרוג את יושביה, וכן אמרו חז"ל שלשה אגרות שלח יהושע- הרוצה לפנות יפנה, הרוצה להשלים ישלים, הרוצה לעשות מלחמה יעשה אבל הם הקשו ערפם להלחם והוצרכו להחרימם.

"הן עם כלביא יקום"

כשהן עומדים משנתם שחרית הן מתגברים כלביא וכארי לחטוף את המצוות ללבוש טלית, לקרא את שמע ולהניח תפילין. לא ישכב בלילה על מטתו עד שהוא אוכל ומחבל כל מוזיק הבא לטרפו. כיצד? קורא את שמע על מטתו ומפקיד רוחו ביד המקום, בא מחנה וגייס להזיקם הקב"ה שומרם ונלחם מלחמותם ומפילם חללים.

"כי לא נזזש ביעקב"

לא נחש יזיק ליעקב ולא באלה הקסמים חלקו, הראיה שבעת יציאתם ממצרים נאמר להם מפי החרטומים אצבע אלוקים היא, זהו מה פעל אל.

"הן עם לבדד ישכון"

הן עם אפילו כשהם במדרגה נמוכה נקראים עם, כמו שכתוב כשעשו העגל אמר לו הקב"ה למשה לך רד כי שיחת עמך, גם משה אמר בתפילתו חטא העם הזה, גם כתוב עם קשי עורף. בכל זאת עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב אין להשוותם לכל הגויים. מובדלים הם באכילה - את זה תאכלו ואת זה לא תאכלו. בשתייה - כמו יין נסך. בתספורת - לא תשחית פאת זקנך. במלבושים - איסור שעטנז ומצוות ציצית. בבתיים - ועשית מעקה לגגך ומוזזה וכו'.

"והל מים מדלוי"

כל איש ישראל קבל מסיני חלק בתורה ולזה רמו מורשה ודרשו אל תאמר מורשה אלא מאורשה כי כל המחדשים בתורה הוא מדלוי ממה שדלה משה שהכל רמוז בתורה שבכתב.

"כי ידעתי את אשר תברך מבשר ואשר תאר יואר"

אם האמין בלק כל כך בכוח קללותיו של בלעם, מפני מה אמר קודם לכן לכה נא ארה לי את העם הזה וגו' אולי אוכל נכה בו" בלשון ספק "אולי? ומה ראה להוסיף ולומר:

"כי ידעתי את אשר תברך מבשרך"? הרי לא הביאוהו אלא שיהא מקלל, ואל שיהא מברך? אלא שעל הפסוק הקודם "וישלח מלאכים אל בלעם וגו' ארץ בני עמו אומר רש"י: "משם היה, וזה היה מתנבא ואומר לו: עתיד אתה למלוך", מכאן שהתחיל פרסומו של בלעם לא בקללות אלא בברכות, ממה שבירך את בלק וניבא לו "עתיד אתה למלוך" והברכה נתקיימה והוא שאמר לו עבשיו "לכה נא ארה לי את העם הזה וגו' אולי ידעתי את אשר תברך מבשרך"

שהברכות שלך מתקיימות, זאת ידעתי מקודם, ובכך נוכחת, ועל כן אני נוטה להאמין שגם "ואשר תאור יואר" שגם קללותיך יועילו, אף על פי שבכך עדיין איני בטוח ועדיין לא היה בידי להיווכח בכך.

הלכות ליל תורה

הלכות מלאכת ישראל הנעשית על ידי גוי בשבת בקבלנות

ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

מלאכת הגוי בקבלנות בשבת כתלוש

ויש אומרים שאפילו אם נקרא שמו של היהודי על אותם חפצים שעושה בהם הגוי מלאכה, אם רק מקצת בני אדם יודעים שעושה המלאכה בשביל יהודי, יש להקל אפילו לכתחלה.

ועיין להלן (סימן רנב סעיף ו' והלאה) עוד פרטי דינים בענין מסירת מלאכה לגוי בקבלנות קודם השבת.

א. בדין האמור לעיל בסעיף הקודם, שאם עושה הגוי המלאכה בביתו של היהודי יש להחמיר בכל ענין, לדעת רבים מהפוסקים יש להחמיר אפילו כשעושה הגוי המלאכה בבית היהודי בהדרי הדריים ובצינעא באופן שאין איש רואה אותו, ואפילו אם עושה המלאכה בבית שאין היהודי גר בו אלא הוא בית השייך ליהודי, ואין איש שומע מבחוץ שעושים מלאכה באותו בית. ויש אומרים שאפילו אם עושה הגוי מלאכה האסורה מדרבנן, כל שעושה כן בבית היהודי אין להקל.

ב. בדין האמור לעיל (סעיף ב') שאם עושה הגוי המלאכה בבית היהודי יש להחמיר בכל ענין, וכן אם עושה הגוי המלאכה ברשות הרבים ובמקום מפורסם, וגם ידוע ומפורסם שהגוי עושה מלאכה זו עבור יהודי, יש להחמיר שלא יניח לגוי לעשות המלאכה בשבת, (ויש אומרים שהוא חומרא בעלמא, ויש אומרים שאסור מעיקר הדין), היינו דוקא כשאנשי המקום חלקם שוכרים פועלים לעשות מלאכות אלו, וחלקם מוסרים המלאכות בקבלנות, אבל אם מנהג אנשי אותו מקום למסור מלאכות אלו בקבלנות, יש להקל אפילו לכתחלה. ומכל מקום כשהיה הגוי עושה המלאכה בבית היהודי אין להקל בזה אלא בשעת הדחק כשיש צורך גדול.

וישנם עוד כמה פרטי דינים וחילוקים בדין זה של מסירת עבודה בקבלנות לגוי כשהיא בדברים שאינם מחוברים לקרקע, כגון אימתי צריך שיקבע עם הגוי התשלום עבור עבודתו, ואם יש להקל בזה גם כשמוסר המלאכה לגוי בערב שבת סמוך לכניסת השבת, ויבוארו פרטי הדינים בזה בס"ד להלן (סימן רמו וסימן רנב).

מלאכת הגוי בקבלנות בשבת במחובר לקרקע

ה. אסרו חכמים למסור לגוי לעשות מלאכה בדבר המחובר לקרקע, כל שהגוי עובד בשבת, כגון שמוסר לו לבנות לו את ביתו, או לקצור לו שדהו, ואפילו אם קובע עם הגוי את התשלום בקבלנות לפי עבודתו, ולא לפי זמן עבודתו, ואפילו אם מוסר המלאכה לגוי קודם השבת, ואינו אומר לגוי שיעשה המלאכה בשבת.

לחן לתורה

אש יצאה מחשבון

באישון לילה פרצה דליקה בבית עסק ידוע ובל הסחורות עלו בעשן. למחר נפוצה שמועה מפה לאוזן, כי היתה זו הצתה במזיד, מאחר שבעל העסק צפה הפסדים גדולים בעתיד הקרוב וביקש להציל עצמו בעזרת דמי הביטוח.

הגיב על כך יהודי חכם:

זהו שנאמר בתורה: "כי אש יצאה מחשבון..."